

Sygn. akt III RC 514/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Pruszkowie, Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mirosław Barszcz

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2016 r. w Pruszkowie

na rozprawie

sprawy z powództwa Z. A.

przeciwko E. A. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego bądź alternatywnie o obniżenie alimentów

I. uchyla z dniem 17 czerwca 2016 roku obowiązek alimentacyjny powódki Z. A. względem córki E. A. (1) urodzonej (...) ostatnio ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 7 lutego 2014 roku sygnatura akt III Rc 687/13;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. znosi koszty procesu między stronami;

IV. przyznaje adwokatowi M. S. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem wynagrodzenia za pełnienia obowiązków adwokata z urzędu, którą nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa - kasy Sądu Rejonowego w Pruszkowie, przejmując koszty zastępstwa adwokackiego na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 15 października 2015 r. Z. A. wniosła do tutejszego Sądu pozew o ustalenie, że jej obowiązek alimentacyjny względem E. A. (1) określony wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 7 lutego 2014 r. wygasł z dniem 11 lipca 2014 r. ewentualnie z dniem wydania wyroku, ewentualnie w razie nieuwzględnienia żądania wygaszenia obowiązku alimentacyjnego wnosila o obniżenia alimentów z kwoty 300 zł miesięcznie do kwoty 100 zł miesięcznie. W uzasadnieniu powódka wskazała m.in., iż spełnienie świadczeń jest połączone z nadmiernym dla niej uszczerbkiem, a pozwana pomimo istnienia możliwości podjęcia zatrudnienia zgodnie z uzyskanym wykształceniem nie dokłada starań w celu uzyskania samodzielnego utrzymania się. Pozwana w latach (...) odbywała 3-letnie studia na kierunku (...) w W.. W roku akademickim (...) korzystała z urlopu dziekańskiego. Zakończyła studia w dniu (...) r. uzyskując tytułu licencjata. Obecnie kontynuuje naukę na studiach magisterskich z planowanym terminem zakończenia (...) r. Powódka zatrudniona jest na czas określony do (...) r. na stanowisku (...) w R., uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 1385 zł netto miesięcznie. Pobiera emeryturę w kwocie 1586 zł. Koszty utrzymania Z. A. są w kwocie 2344 zł miesięcznie. Następstwem przebytej przez powódkę choroby (...) jest konieczność poddania się kosztownemu leczeniu, łączny koszt wynosi około 29.000 zł i nie podlega refundacji przez NFZ. Powódka nie posiada oszczędności, ma zadłużenie alimentacyjne na kwotę około 6000 zł. Konieczność zmniejszenia obowiązku alimentacyjnego wynika ze zmiany

stosunków polegającej na powstaniu wysokich kosztów leczenia powódki i zbliżającego się wygaśnięcia jej stosunku pracy (k. 3-9).

Powódka w toku całego procesu do chwili zamknięcia rozprawy popierała powództwo i wносиła jak w pozwie (k. 128, protokół – płyta CD k. 130, k. 161, k. 162 verte, protokół – płyta CD k. 163). Pozwana nie uznała powództwa i do chwili zamknięcia rozprawy wносиła o jego oddalenie w całości (k. 118, k. 128, protokół – płyta CD k. 130, k. 161, k. 162 verte, protokół – płyta CD k. 163).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

E. A. (1) urodzona (...) w W. jest córką Z. A. i L. A..

Alimenty od Z. A. na rzecz E. A. (1) zostały ustalone w wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 07 lutego 2014 r. w sprawie III RC 687/13 na kwotę po 300 zł miesięcznie. Orzeczenie uprawomocniło się dnia (...) r.

Z. A. w dacie orzekania dotychczasowych alimentów pracowała w (...) w R.. Jej wynagrodzenie za miesiąc styczeń 2014 r. wyniosło 1.768,85 zł netto. Otrzymywała dochody z tytułu „trzynastej” pensji, wczasów pod gruszą, dodatków świątecznych. W 2012 r. wykazała średni dochód w kwocie 3.010 zł brutto miesięcznie. Decyzją Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności została zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności na okres od (...) r. do (...) r. Spłacała pożyczkę zaciągniętą z pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej w kwocie 5.000 zł, która rozłożona została na 15 rat, a wysokości raty oscylowała w granicy 330 zł miesięcznie. Jej stałe opłaty mieszkaniowe wynosiły 530 zł czynsz, około 85 zł energia elektryczna, około 15 zł gaz. Na leki wydatkowała około 200 zł miesięcznie. Korzystała z zabiegów prywatnych, które w ciągu miesiąca generowały wydatki rzędu 200 zł. Kontynuowała leczenie (...), pod koniec stycznia (...) r. wykryto u niej (...), poddana została zabiegowi (...), miała (...)i (...). W dacie orzekania alimentów nie pobierała już (...), przyjmowała leki, które przez okres 5 lat są bezpłatne. Leczyła się w (...) z powodu (...).

Obecnie Z. A. ma 64 lata. Mieszka z 29 – letnim synem w W. w tym samym mieszkaniu, które zajmowała w dacie orzekania w poprzedniej sprawie alimentacyjnej. Koszty utrzymania mieszkania wynoszą około 750 zł miesięcznie, w tym czynsz 517 zł, energia 71 zł, gaz 20 zł, media 136 zł. Jest emerytką pobiera świadczenie w kwocie 1639 zł netto miesięcznie. Nadal jest zatrudniona w (...) w R. na stanowisku (...)na czas określony do (...) r., uzyskuje z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie około 1500 zł netto miesięcznie. Poprzednia umowa była zawarta na okres od (...) r. do (...) r., otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 2739 zł brutto miesięcznie. W dalszym ciągu pozostaje pod opieką lekarską, zgłasza się na okresowe kontrole, przyjmuje leki, których koszt wynosi około 300 zł miesięcznie. Cierpi na (...). Spłaca pożyczkę zaciągniętą na leczenie (...)z pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej w kwocie 10.000 zł. Wymaga leczenia (...)i (...)w postaci (...). Łączy planowany koszt leczenia będzie wynosił 29.900 zł, leczenie nie jest refundowane ze środków NFZ. Nadal jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym. Toczy się przeciwko niej z wniosku E. A. (1) postępowanie egzekucyjne, na dzień 26 kwietnia 2016 r. posiadała zadłużenie w kwocie 6789,70 zł. Korzysta z płatnej rehabilitacji, koszt wynosi 150 zł miesięcznie. Pozostaje na diecie, na własne wyżywienie wydatkuje około 800 zł miesięcznie. Nie posiada majątku ani oszczędności. Ponosi koszty dojazdu do pracy w kwocie 180 zł miesięcznie. Poza alimentami od lat nie partycypuje w kosztach utrzymania córki w żaden inny sposób. Poza E. A. (1) nie ma innych osób na utrzymaniu.

Koszty utrzymania powódki wynoszą około 2000 zł miesięcznie, w tym mieszkanie 375 zł na jedną osobę w dwuosobowej rodzinie, wyżywianie 800 zł, leki i leczenie 450 zł, odzież i obuwie 100 zł, środki czystości i kosmetyki 100 zł, bilet 180 zł, inne wydatki 100 zł.

E. A. (1) w dacie orzekania dotychczasowych alimentów miała 22 lata, studiowała dziennie na (...) na kierunku (...) w W.. Pobierała stypendium w wysokości około 200 zł miesięcznie. Mieszkała w R. z ojcem, bratem oraz jego żoną i ich dzieckiem. Podejmowała prace dorywcze jako (...), zarabiała wtedy około 100-200 zł miesięcznie. Na trzecim roku studiów z powodów zdrowotnych korzystała z (...), przez okres ośmiu miesięcy mieszkała w G. z chłopakiem. Pracowała wówczas jako (...) za wynagrodzeniem 1.200 zł miesięcznie. W utrzymaniu pomagał jej chłopak. Później podjęła naukę. Wymagała stosowania diety (...). Przyjmowała na stałe (...), której koszt oscylował w granicy kwoty

100 zł miesięcznie oraz doraźnie inne leki. Decyzją Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia (...) roku stan zdrowia powódki uzasadniał zaliczenie jej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i pobierania zasiłku pielęgnacyjnego w kwocie 153 zł miesięcznie. Nie utrzymywała kontaktu z matką. Na jej wniosek komornik umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko L. A..

E. A. (1) obecnie ma 24 lata, nadal mieszka w R. z ojcem, bratem i jego żoną i ich dzieckiem. Koszty utrzymania domu wynoszą około 800 zł miesięcznie, w tym ogrzewania domu około 5000 zł rocznie, energia 120-150 zł miesięcznie, woda i ścieki 200-250 zł miesięcznie. Połowę kosztów ponosi E. A. (1) z ojcem, drugą połowę jej brat z rodziną. W dniu (...) r. złożyła egzamin licencjacki i uzyskała tytuł licencjata. Jest studentką drugiego roku studiów stacjonarnych drugiego stopnia (...) na kierunku (...) w W.. Planowany termin ukończenia studiów (...) r. Obecnie zdała już wszystkie egzaminy i otrzymała wymagane zaliczenia, pozostała jej tylko obrona pracy magisterskiej. Pracuje w (...) na podstawie umowy zlecenie za miesięcznym wynagrodzeniem 1500 zł netto. W 2015 roku z tytułu umowy zlecenia wykazała przychód w kwocie 10513, a dochód w kwocie 8410,40 zł, zaś z innych źródeł dochód w kwocie 948 zł. Nadal choruje na (...). Przyjmuje leki, których koszt wynosi około 200 zł miesięcznie. Koszt insuliny wynosi około 150 zł miesięcznie. Nadal wymaga stosowania diety (...). Ma założony aparat ortodontyczny, którego koszt wyniósł 3000 zł, a dodatkowe opłaty 400 zł, wizyty u ortodonta to koszt 220 zł miesięcznie. Spłaca pożyczkę zaciągniętą na okres 24 miesięcy w ratach po 500 zł. W dalszym ciągu nie utrzymuje kontaktów z matką. Orzeczeniem Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia (...) r. została zaliczona do osób trwale niepełnosprawnych w stopniu lekkim. Posiada samochód osobowy o wartości około 3000 zł, poza którym innego majątku nie posiada. Od daty wszczęcia egzekucji otrzymuje za pośrednictwem komornika tytułem alimentów każdego miesiąca kwoty od 200 - 400 zł.

Koszty utrzymania E. A. (1) wynoszą około 1600 zł miesięcznie, w tym koszty utrzymania domu na jedną osobę w pięcioosobowej rodzinie 160 zł, wyżywianie 800 zł, leki 200 zł, odzież i obuwie 100 zł, środki czystości i kosmetyki 100 zł, wydatki kulturalne i inne 100 zł, wizyty lekarskie 220 zł.

Ustalenia Sądu znajdują oparcie w następujących dowodach: kopie zaświadczeń k. 22-23, kopię umowy o pracę k. 29, zaświadczenie k. 30, kopię decyzji ZUS k. 31-32, kopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności k. 33, kopię zawiadomienia k. 34, kopie faktur k. 35-36, rozliczenie usług wraz z poleceniem przelewu k. 37-38, faktury k. 39-56, k. 123, zaświadczenie k. 57, zawiadomienie k. 58, zajęcie wierzytelności k. 61, zaświadczenia lekarskie k. 64-66, informację k. 67, kopię skierowania k. 68, rachunek k. 69, kopię historii choroby k. 79, zaświadczenie k. 119, kopię orzeczenia k. 120, zaświadczenie k. 121, kartę przebiegu studiów k. 122, kopię zeznania podatkowego P.-37 k. 125-126, odpis skrócony aktu urodzenia k. 127, kopię zaświadczenia k. 146, kopię kosztorysu leczenia k. 147, kopie faktur k. 148-150, k. 152-157, k. 160, kopię planu leczenia k. 158, kopię zaświadczenia lekarskiego k. 159, zeznania świadka L. A. k. 128 verte -129, protokół – płyta CD k. 130, zeznania świadka K. A. k. 161, protokół – płyta CD k. 163, przesłuchania Z. A. k. 161 verte - 162, protokół – płyta CD k. 163; przesłuchania E. A. (1) k. 162, protokół – płyta CD k. 163, zaświadczenie k. 9, k.47 akt III RC 687/13; kopia orzeczenia o stopniu niepełnosprawności k. 10, k. 46 akt III RC 687/13; faktury VAT k. 11-12 akt III RC 687/13, kopia faktur VAT k. 33-34, k.36, k.77-81, k.88, k. 90 akt III RC 687/13; kopia zaświadczenia k. 35, k. 91 akt III RC 687/13; kopia dokumentacji lekarskiej k. 48-75 akt III RC 687/13; kopia zawiadomienia k. 76 akt III RC 687/13; kopie pism komorniczych k. 82, k.85 akt III RC 687/13; kopia listy płac k. 92 akt III RC 687/13; wyrok k. 98-99 akt III RC 687/13.

Wskazać należy, że niektóre pisma i dokumenty zostały złożone w kserokopiach, to jednak nic nie wskazuje na to, by ich treść nie odzwierciedlała wiernie treści dokumentów oryginalnych, a ponadto strony nie kwestionowały wiarygodności i mocy dowodowej tych dokumentów.

Przesłuchania stron były w przeważającej części wiarygodne. Sąd nie dał wiary zeznaniom powódki w części wskazującej, iż w przedmiotowym okresie nie była w stanie utrzymać się bez pomocy syna oraz zeznaniom świadka K. A. w części wskazującej, iż często przekazywał matce znaczne kwoty pieniędzy, które miałyby być konieczne do jej utrzymania, albowiem są niespójne, niezgodne z zasadami doświadczenia życiowego. Możliwe, iż K. A. przekazywał powódce pieniądze, jednak z tego ustalenie nie można przyjąć, iż miało to charakter stały, regularny, bez czego powódka nie byłaby się w stanie utrzymać.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Obowiązek lożenia na utrzymanie dzieci, które nie są jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie ciąży na obydwójgu rodzicach (art. 133 kro). Zakres tego obowiązku, zgodnie z art. 135 kro, wyznaczają z jednej strony usprawiedliwione potrzeby osoby uprawnionej, z drugiej zaś zarobkowe i majątkowe możliwości osoby zobowiązanej.

Stosownie do treści przepisu art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może zatem prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego, który wygasa wówczas, gdy po uprawomocnieniu się orzeczenia zasądzającego alimenty uprawniony do alimentacji uzyska zdolność do samodzielnego utrzymania się bądź zobowiązany utraci całkowicie możliwości zarobkowe.

Zgodnie przepisem art. 133 § 3 kro rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

W rozpatrywanej sprawie powódka domagała się ustalenia, że jej obowiązek alimentacyjny względem E. A. (1) określony wyrokiem Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 7 lutego 2014 r. w sprawie III RC 687/13 wygasł z dniem 11 lipca 2014 r. ewentualnie z dniem wydania wyroku ewentualnie w razie nieuwzględnienia żądania wygaszenia obowiązku alimentacyjnego wnosila o obniżenia alimentów z kwoty 300 zł miesięcznie do kwoty 100 zł miesięcznie.

Dla oceny zasadności powództwa należało zatem ustalić czy w okresie będącym przedmiotem zainteresowania, tj. od dnia uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Pruszkowie z dnia 07 lutego 2014 r. w sprawie III RC 687/13 nastąpiła taka zmiana stosunków, która uzasadniałaby uchylenie obowiązku alimentacyjnego powódki wobec pozwanej ewentualnie, która uzasadniałaby zmianę wysokości alimentów należnych E. A. (1) od jej matki Z. A..

Przechodząc od oceny dalej idącego żądania należy w pierwszej kolejności wskazać, iż obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka nie jest ograniczony żadnym terminem, w szczególności dojściem alimentowanego do pełnoletności. Nie jest też związany stopniem wykształcenia w tym sensie, że uprawniony nie traci prawa do alimentowania z chwilą uzyskania określonego podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną okolicznością, od której uzależnione jest trwanie bądź ustanie tegoż obowiązku jest możliwość samodzielnego utrzymania się dziecka.

Jeśli chodzi o dzieci, które osiągnęły pełnoletność należy brać pod uwagę to, czy dokładają starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki.

W rozpoznawanej sprawie w przedmiotowym okresie po stronie Z. A. nie zaszła taka zmiana, która pozwalałaby na uwzględnienie powództwa. Powódka nie utraciła bowiem całkowicie możliwości zarobkowych i majątkowych, a alimenty w kwocie 300 zł miesięcznie na rzecz córki do chwili zamknięcia rozprawy nie były połączone z nadmiernym dla powódki uszczerbkiem.

W sprawie zostało bowiem ustalone, iż Z. A. osiąga dochody w kwocie przekraczającej 3000 zł netto miesięcznie, poza pozwaną nie ma innych osób na utrzymaniu i po pokryciu własnych kosztów utrzymania dysponuje nadal środkami pozwalającymi jej na alimentowanie córki. Powódka nie udowodniła w toku procesu, iż nie jest w stanie pokryć własnych usprawiedliwionych potrzeb z uwagi na ciążący na niej obowiązek alimentacyjny wobec córki. Bezsporne jest, iż powódka przebyła poważną, zagrażającą jej życiu chorobę, ale ta okoliczność była brana pod uwagę już w dacie ustalania obowiązku alimentacyjnego powódki względem pozwanej. W ocenie Sądu Rejonowego Z. A. nie wykazała, iż jej sytuacja materialna od daty zasądzenia alimentów w dotychczasowej wysokości uległa pogorszeniu. Argument, iż dochody ze stosunku pracy będzie osiągała jedynie do końca grudnia 2015 r. w toku procesu okazał się nieaktualny, albowiem umowa o pracę z powódką została przedłużona do sierpnia 2018 r. Na rozstrzygnięcie sprawy nie mogła mieć także wpływu okoliczność, iż powódka w przeciągu dwóch lat będzie zobowiązana do poniesienia kosztów leczenia, które zostały oszacowane na kwotę około 29.000 zł. Powódka wykazała, iż wymaga kosztownego leczenia, które nie

jest refundowane przez Narodowy Fundusz Zdrowia, należy jednak zauważyć, iż dotychczas poniesione koszty zostały przez nią pokryte z zaciągniętej na ten cel pożyczki u pracodawcy, którą spłaca w miesięcznych ratach i które jest w stanie pokrywać z osiągniętych przez nią dochodów. Poza tym raty pożyczki powódka spłacała także w dacie ustalania wysokości alimentów. Jednocześnie należy wskazać, iż koszty, które Z. A. poniesie dopiero w przyszłości nie mogą prowadzić do rozstrzygnięcia zgodnego z jej żądaniem.

Reasumując, ten wątek w ocenie Sądu Rejonowego po stronie powódki brak jest przesłanek uprawniających do uchylenia ciążącego na niej obowiązku alimentacyjnego względem E. A. (1).

Decydująca zatem dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy stała się ocena, czy pozwana w okresie będącym przedmiotem zainteresowania osiągnęła zdolność do samodzielnego utrzymania się.

W sprawie zostało ustalone, iż pozwana zaraz po ukończeniu szkoły średniej rozpoczęła trzyletnie studia stacjonarne pierwszego stopnia na (...) w W. na kierunku (...), które ukończyła z rocznym opóźnieniem. Przerwa w nauce była jednak usprawiedliwiona okolicznościami. E. A. (1) skorzystała z przysługującego jej prawa do rocznego urlopu dziekańskiego, który wykorzystwała na podratowanie zdrowia. W tej sytuacji nie można zarzucić jej zatem, iż z własnej winy zaniedbała studia i nie dołożyła należytych starań w celu usamodzielnienia się. Ponadto okoliczność powyższa była brana pod uwagę przez Sąd Rejonowy w dacie ustalania alimentów w dotychczasowej wysokości (sygn. akt III RC 387/13). Bezpośrednio po ukończeniu studiów pierwszego stopnia i uzyskaniu tytułu licencjata rozpoczęła naukę na studiach drugiego stopnia – magisteriach na tym samym kierunku i na tej samej uczelni. Planowany termin ukończenia studiów przypada na dzień (...) r. W chwili obecnej pozwana zdała już wszystkie egzaminy i zdobyła wymagane od niej zaliczenia, a do zakończenia edukacji pozostała jej już tylko obrona pracy magisterskiej. E. A. (1) w trakcie studiów rozpoczęła już także pracę zarobkową. Podejmowała prace dorywcze, osiągała dochody w kwocie 1200 zł miesięcznie czy 300-400 zł miesięcznie. Od (...) r. wykonuje pracę w ramach umowy zlecenia na rzecz (...), obecnie zarabia 1500 zł netto miesięcznie.

Do rozstrzygnięcia zgodnego ze stanowiskiem pozwanej nie mogła prowadzić okoliczność, iż zamierza rozpocząć kolejne studia na innym kierunku. W ten sposób można bowiem przedłużać obowiązek alimentowania dziecka nawet do schyłku życia zobowiązanego. Chęć pozwanej do zdobywania kolejnych zawodów nie może powodować utrzymania obowiązku alimentowania jej przez rodziców. E. A. (1) ma już bowiem możliwość zaspokojenia własnych usprawiedliwionych potrzeb własnymi siłami i ciężar dalszego kształcenia winna już ponosić samodzielnie.

Biorąc zatem pod uwagę, iż pozwana w zasadzie ukończyła już studia wyższe i w najbliższym czasie zdobędzie tytułu magistra, nadto pracuje zawodowo, Sąd Rejonowy uznał, iż osiągnęła możliwość samodzielnego utrzymania się i dlatego też konieczne stało się zwolnienie powódki z ciążącego na niej obowiązku alimentacyjnego wobec pozwanej.

Zasadniczą kwestią w rozpatrywanej sprawie stało się zatem ustalenie daty uchylenia obowiązku alimentacyjnego. Po przeanalizowaniu sytuacji stron Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż zasadne jest uchylenie obowiązku alimentacyjnego ciążącego na powódce z datą wydania wyroku. Z taką datą zresztą godziła się także powódka, wnosząc o ustalenie, że jej obowiązek alimentacyjny ustał z chwilą wydania wyroku, na wypadek gdyby nie zostało uwzględnione żądanie dalej idące, tzn. żądanie ustalenia, iż obowiązek ten ustał z dniem 11 lipca 2014 r. (k. 3).

Datą uchylenia obowiązku alimentacyjnego nie mogła być ta ostatnia data. Jest to bowiem data poprzedzająca datę uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego alimenty. Nie mogła być też inna data, albowiem Sąd Rejonowy nie znalazł takich racjonalnych argumentów, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa w tym zakresie w okresie od 12 września 2014 r. do 16 czerwca 2016 r.

Uchylenie obowiązku alimentacyjnego Z. A. względem E. A. (1) z datą wydania wyroku otworzyło do oceny kwestię żądania obniżenia alimentów.

Przechodząc do jego oceny w pierwszej kolejności należy wskazać, iż powódka nie określiła daty z jaką się domaga ewentualnego obniżenia wysokości alimentów. Należało zatem przyjąć, iż żąda ich obniżenia z datą wytoczenia

powództwa, przyjęcie bowiem daty sprzed jego wytoczenia byłoby orzekaniem ponad żądanie, co stosowanie do treści art. 321 § 1 kpc jest niedopuszczalne.

Zmiana stosunków, o której mowa w art. 138 kro może prowadzić także do obniżenia alimentów wówczas gdy zmianie ulegną potrzeby uprawnionego albo zmieniają się możliwości zarobkowe lub majątkowe strony do alimentacji zobowiązanej.

Odnosnie usprawiedliwionych potrzeb pozwanej należy wskazać, iż w okresie będącym przedmiotem zainteresowania w ocenie Sądu Rejonowego nie uległy one zmniejszeniu. Przyjmuje się bowiem, że potrzeby dziecka, których zaspokojenie jest obowiązkiem rodziców wraz z wiekiem zwiększają się i obejmują nie tylko potrzeby bytowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży i zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale także potrzeby kulturalne i wychowawcze, mające zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka. Sytuacja szkolna, bytowa i zdrowotna E. A. (1) w przedmiotowym okresie nie uległa żadnym istotnym zmianom. Jej koszty utrzymania nie zmniejszyły się, a nawet uległy wzrostowi. W dacie ustalania alimentów zostały oszacowane na kwotę około 1400 zł miesięcznie (uzasadnienie k. 108 akt III RC 687/13), obecnie zdaniem Sądu Rejonowego koszty te oscylują w granicach kwoty 1600 zł miesięcznie, w tym koszty utrzymania domu na jedną osobę w pięcioosobowej rodzinie 160 zł, wyżywianie 800 zł, leki 200 zł, odzież i obuwie 100 zł, środki czystości i kosmetyki 100 zł, wydatki kulturalne i inne 100 zł, wizyty lekarskie 220 zł. To skutkowało oceną, iż po stronie pozwanej nie wystąpiła przesłanka, która uzasadniałaby obniżenie alimentów.

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy jednak nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, ale również od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji, gdyż górną granicą świadczeń alimentacyjnych są zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego.

Decydująca zatem dla rozstrzygnięcia rozpoznawanego żądania stała się ocena możliwości zarobkowych i majątkowych powódki. Do obniżenia alimentów prowadzi bowiem także zmniejszenie się możliwości zarobkowych lub majątkowych strony do alimentacji zobowiązanej. Na uzasadnienie zgłoszonego przez siebie żądania Z. A. wskazywała także na okoliczność, iż jej sytuacja materialna ulega pogorszeniu i nie pozwala jej na łożenie zasądzonej kwoty alimentów.

Zdaniem Sądu Rejonowego w rzeczonym okresie możliwości zarobkowe i majątkowe powódki nie uległy zmniejszeniu. W dacie orzekania w poprzedniej sprawie alimentacyjnej o sygnaturze akt III RC 687/13 Z. A. osiągała jedynie dochody ze stosunku pracy w kwocie około 1800 zł miesięcznie. Obecnie jej dochody wynoszą około 3100 zł miesięcznie. Kwota ta bezspornie pozwala powódce na wywiązanie się z ciężącego na niej obowiązku alimentacyjnego w sposób prawidłowy i zaspokojenie jej usprawiedliwionych potrzeb. Taką kwotą na osobę nie dysponuje większość osób pracujących nasz kraj. Na rozstrzygnięcie sprawy nie może mieć wpływu okoliczność, iż przeciwko Z. A. toczy się postępowanie egzekucyjne. To, iż powódka w przeszłości nie wywiązywała się prawidłowo z ciężącego na niej obowiązku nie może skutkować obniżeniem alimentów. Także okoliczność, iż syn K. A. przerwał studia nie ma żadnego wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy.

Reasumując, w ocenie sądu, w okresie będącym przedmiotem zainteresowania w niniejszej sprawie także w sytuacji powódki nie zaszły takie istotne zmiany, które winny skutkować obniżeniem alimentów i dlatego też powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu w całości.

Z wyżej wymienionych względów na podstawie art. 138 kro orzeczono jak w sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie

oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasadzając na rzecz adwokata M. S. wynagrodzenie w wysokości stawki maksymalnej przewidzianej cytowanym rozporządzeniem.